

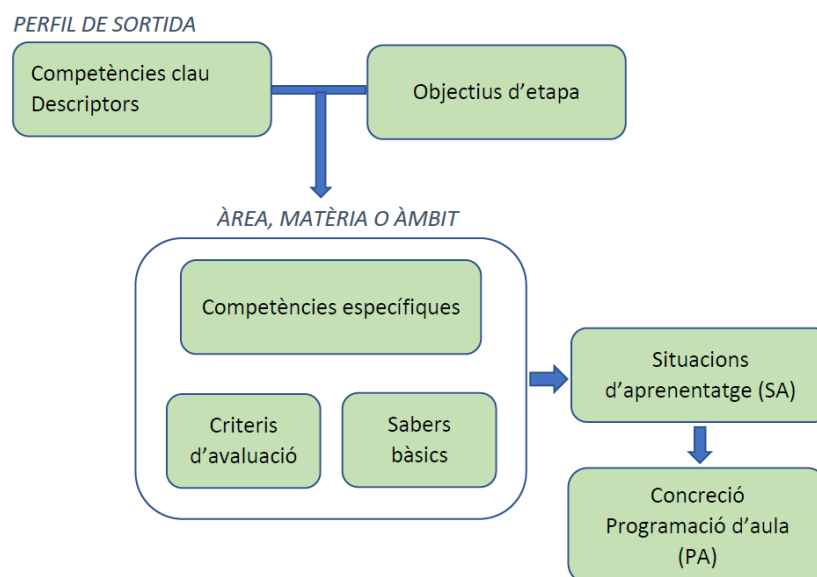

ORIENTACIONS per al desplegament a l'aula del currículum

L'ordenació dels currículums a les diferents etapes educatives s'estableix d'acord amb un model d'ensenyament i aprenentatge de caràcter competencial.

El perfil de sortida concreta els principis i fins del sistema educatiu per a les etapes educatives de primària, educació secundària obligatòria i batxillerat. Identifica i defineix, en connexió amb els reptes del segle XXI, les competències clau que tot l'alumnat ha d'haver adquirit en finalitzar cada etapa, i fa possible la coherència i continuïtat del seu procés formatiu. Aquest perfil de sortida es concreta a través de la formulació d'un conjunt de descriptors operatius de les competències clau.

Al currículum LOMLOE es relacionen els següents elements:

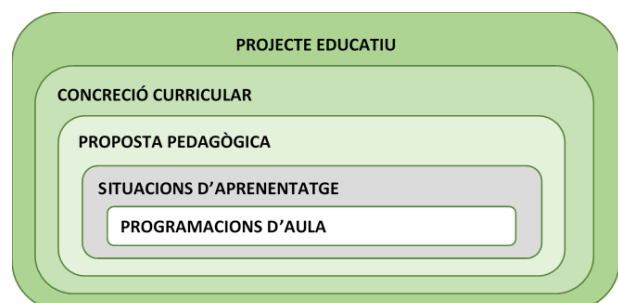
La nova estructura curricular comporta el decaïment d'alguns dels instruments curriculars utilitzats fins ara, com les programacions docents i les unitats didàctiques.

S'introdueix un instrument curricular nou, les **situacions d'aprenentatge (SA)**, per facilitar la contextualització dels aprenentatges, la seva avaluació formativa i la inclusió educativa.

El desplegament de les SA en **programacions d'aula (PA)** concreta la intervenció i la interacció del docent amb l'alumnat establint la seqüència de les activitats d'aprenentatge, la seva temporització, els materials i recursos didàctics així com els procediments d'avaluació. Des d'aquesta interacció el docent pot recollir les evidències per valorar el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació de les competències específiques.

L'estructura curricular queda reflectida en les relacions entre els diferents documents del centre, des del projecte educatiu fins a la programació d'aula, d'acord amb el quadre següent:

Més informació sobre els documents del centre a la [pàgina web del Departament d'Inspecció Educativa](#).

A. De la concreció curricular a les situacions d'aprenentatge.

La concreció curricular forma part del projecte educatiu del centre.

Com a part de la seva concreció curricular, cada centre elabora i aprova la proposta pedagògica, en la qual estableix la selecció i la seqüència temporal dels criteris d'avaluació de les competències específiques de les àrees o matèries i concreta els sabers bàsics que es tractaran.

La contribució dels sabers bàsics a l'adquisició de les competències s'articula a través de les situacions d'aprenentatge (SA), amb l'estructura que determina l'annex 3 dels corresponents decrets de currículum.

A l'hora de dissenyar una SA es recomana seguir les passes següents:

1. Delimitar i acotar.

A partir de la proposta pedagògica l'equip docent selecciona els criteris d'avaluació que es volen valorar. Amb la finalitat de facilitar-ne la comprensió i determinar-ne l'abast, cada criteri d'avaluació es pot concretar, descompondre o fragmentar en subcriteris, mantenint com a referent la redacció del criteri establerta en el corresponent decret.

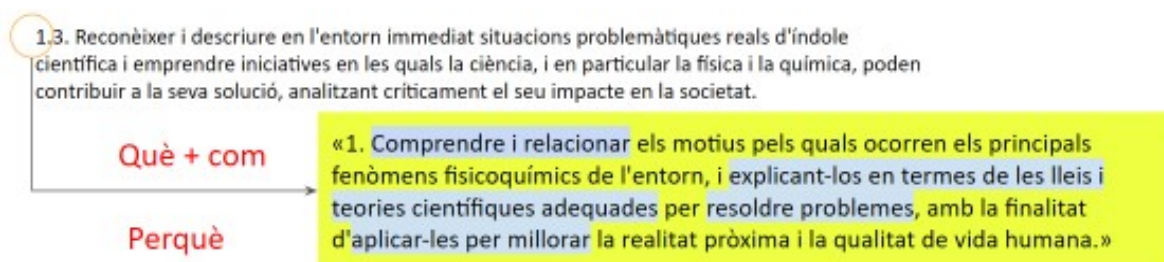
No és recomanable seleccionar criteris d'avaluació d'un nombre superior a dues o tres competències específiques ni que el seu desplegament es dilati en excés en el temps a fi de mantenir la motivació de l'alumnat.

2. Una, dues o més àrees o matèries?

Hi pot haver SA d'una única àrea o matèria i també poden ser interdisciplinars.

3. Lectura, estudi i reflexió.

Cal analitzar el redactat dels criteris d'avaluació i identificar-hi els elements clau:

A l'annex 1 (perfil de sortida) del corresponent decret de currículum convé localitzar els descriptors operatius vinculats a la competència específica a la qual s'associa el criteri.

"Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil de sortida: CCL1, STEM1, STEM2, STEM4, CPSAA4."

CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per intercanviar informació, crear coneixement i transmetre opinions, com per construir vincles personals.

STEM1. Utilitza mètodes inductius i deductius propis del raonament matemàtic en situacions conegudes, selecciona i empra diferents estratègies per a la resolució de problemes, n'analitza críticament les solucions i reformula el procediment, si és necessari.

STEM2. Utilitza el pensament científic per entendre i explicar els fenòmens que ocorren al seu voltant, confia en el coneixement com a motor de desenvolupament, es planteja preguntes i comprova hipòtesis mitjançant l'experimentació i la indagació, utilitza eines i instruments adequats, aprecia la importància de la precisió i la veracitat i mostra una actitud crítica sobre l'abast i les limitacions de la ciència.

STEM4. Interpreta i transmet els elements més rellevants de processos, raonaments, demostracions, mètodes i resultats científics, matemàtics i tecnològics de manera clara i precisa, en diferents formats (gràfics, taules, diagrames, fórmules, esquemes, símbols, etc.) i aprofitant de manera crítica la cultura digital, incloent el llenguatge matemàtic formal, amb ètica i responsabilitat, per compartir i construir nous coneixements.

CPSAA4. Realitza autoavaluacions sobre el seu procés d'aprenentatge, buscant fonts fiables per validar, sustentar i contrastar la informació i per obtenir conclusions rellevants.

4. Sobre què treballarà l'alumnat?

Es treballa sobre els sabers bàsics. Cal seleccionar els sabers bàsics que es mobilitzaran dins de la SA. Es poden desglossar, afegir-ne o modificar-los.

5. Com decidir quines activitats es poden plantejar?

Els descriptors operatius (veure apartat A3) donen indicacions sobre el tipus d'evidències i, per tant, de les activitats i tasques per al desplegament de la SA. Les activitats han de ser competencials (veure infografia «[Com saber si una activitat és competencial](#)»).

6. Què farà l'alumnat?

A la SA és suficient fer una descripció breu de cada una de les activitats que es realitzaran per obtenir evidències que permetin valorar l'assoliment dels criteris d'avaluació.

Les dinàmiques inicials són importants per situar l'alumnat en el context de treball i implicar-lo en el seu aprenentatge (veure infografia «[Dinàmiques inicials](#)»).

Es recomana preveure un nombre raonable d'activitats variades tenint en compte que el docent ha de poder fer una retroacció efectiva (veure infografia «[Com fer una retroacció efectiva](#)»). Fer una activitat amb tres retroaccions pot afavorir més l'aprenentatge que fer tres activitats amb una sola retroacció.

7. Crear els instruments d'avaluació.

L'avaluació té la finalitat de guiar l'alumnat i encoratjar-lo en el seu aprenentatge, a més de proporcionar informació al docent per tal de regular la seva pràctica.

Les evidències i la producció de l'alumnat han de permetre valorar l'assoliment dels criteris d'avaluació seleccionats a la SA. Per a cada activitat s'ha d'establir la rúbrica o criteris per a la seva qualificació, o elements de qualitat del producte o productes, si n'hi ha.

És convenient incloure dinàmiques d'autoavaluació i d'avaluació entre iguals.

8. Què ens farà falta?

Hem de preveure els materials, espais o recursos necessaris per desenvolupar la SA.

9. Tancar i compartir el procediment de valoració i qualificació dels criteris d'avaluació.

Recollir a la SA el procediment per a la decisió sobre la valoració del grau d'assoliment dels criteris d'avaluació tractats, un cop s'ha compartit amb l'alumnat.

B. De les situacions d'aprenentatge a la [programació d'aula](#).

A partir de la SA, cal fer una previsió del nombre de sessions que seran necessàries per a la realització de les dinàmiques de presa de consciència i de les activitats previstes, incloses les de conclusió i de valoració final. Tenint en compte aquest nombre (que serà preliminar, ja que és possible que el temps de realització sigui distint al previst) cal distribuir-les al calendari segons l'horari de cada grup.

En aquest moment, cal tenir en compte la diversitat a l'aula, de forma que és possible preveure temps diferenciats per realitzar algunes activitats, modificar alguna de les dinàmiques o activitats per facilitar la participació i les oportunitats de tots en l'aprenentatge, entre d'altres.

La PA, que es pot gestionar i registrar amb un mòdul específic del GestIB (Personal>[Programació d'aula](#)) inclou, per cada una de les sessions:

- La referència a la SA que s'està desplegant, amb indicació del curs i grup.
 - La referència al criteri o criteris d'avaluació amb que està relacionada cada activitat.
 - El nombre de sessions previstes i la seqüència d'activitats.
 - La temporització (dates previstes de realització).
 - El material específic necessari per realitzar les dinàmiques o activitats previstes en el dia.
 - Avaluació:
 - Les estratègies i els instruments d'avaluació per a cada una de les activitats
 - Les rúbriques o material de suport a l'avaluació formativa que es faci servir en cada sessió.
- A mesura que es tinguin les evidències necessàries, el docent registra (internament o al mòdul "[Avaluació per criteris](#)" del GestIB) la valoració dels criteris d'avaluació tractats.
- Observacions i propostes de millora de la PA.